

Додаток 1

до розпорядження УГР Виконавчого
комітету Гірської сільської ради
сільської ради від 20.02.2024 № 9/1-о

СТРАТЕГІЯ
реформування системи шкільного харчування закладів загальної середньої
освіти Гірської сільської ради на період до 2027 року
(далі – Стратегія)

1. Опис проблем, які обумовили прийняття Стратегії

Стратегія розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», Указу Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 р. № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках».

Необхідність підготовки Стратегії викликана завершенням виконання Плану заходів з реформування системи шкільного харчування, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 1008. Зокрема, розроблення Стратегії зумовлено необхідністю планування та розвитку наступних етапів реформи шкільного харчування з урахуванням здобутих за попередні періоди досягнень, а також наслідків повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, про які свідчать соціологічні дослідження та опитування закладів загальної середньої освіти Гірської сільської ради (далі – заклади освіти).

Так, актуальними проблемами залишаються створення належних умов організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти та формування у здобувачів освіти звичок здорового харчування.

Основними причинами зазначених проблем, що потребують вирішення протягом 2023-2027 років, є:

- недостатність обсягу місцевого бюджету в умовах повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України забезпечувати виконання норм харчування в закладах освіти;

- підвищення вартості харчування, що обумовлено процесом інфляції та зниження платоспроможності батьків учнів, через що все менше учнів відвідують шкільні їдальні;

- застарілість обладнання та харчоблоків, що не дозволяє використовувати сучасні технології приготування страв і забезпечувати дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (далі – система НАССР), відповідно є потреба у комплексній модернізації та ремонтних роботах;

- перешкоджання енергетичної кризи та повітряних тривог організації харчування в закладах освіти;

- потреба в додатковому навчанні працівників закладів освіти, що надають послуги з організації харчування закладам освіти, на тему організації харчування (зокрема щодо впровадження нових норм харчування, складення та виконання меню);

- відмова учнів від шкільного харчування через сформовані неправильні харчові звички.

Подальший розвиток реформи системи шкільного харчування зумовлений: зростанням цін на харчові продукти та зниженням рівня спроможності місцевого самоврядування забезпечувати харчуванням учнів згідно з нормами;

змінами ринку постачальників харчових продуктів та послуг з організації

харчування;

недостатністю штатних працівників закладів освіти та потребою в розвитку професійних компетентностей кадрового складу закладів освіти;

воєнними загрозами, зокрема соціальною та енергетичною інфраструктурою;

необхідністю зміни харчових уподобань учнів, заради зміцнення їх фізичного та психічного здоров'я.

Стратегія визначає стратегічні та операційні цілі реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, зокрема за такими ключовими напрямками:

1) організація якісного та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;

2) модернізація харчоблоків: комплексний підхід. Дотримання вимог системи НАССР;

3) розвиток кадрового потенціалу;

4) впровадження нових норм харчування, меню, а також формування культури здорового харчування.

2. Стратегічні цілі, завдання та показники їх досягнення

Стратегічною метою в межах реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року є забезпечення різноманітного, збалансованого і якісного харчування в закладах освіти, що, зокрема, сприяє соціальному захисту вразливих груп населення, формуванню у громадян навичок, усвідомленому вибору здорового харчування (як прояву піклування про власне здоров'я та психологічний стан у критичних умовах).

Показники досягнення стратегічної мети:

зниження відсотка ожиріння серед дітей до 18 років; рівень

задоволеності учнів харчуванням у закладах освіти; зміна

харчових уподобань дітей шкільного віку;

збільшення кількості учнів, які харчуються у закладах освіти; кількість

комплексно модернізованих/відновлених харчоблоків. Стратегічна мета

досягається на основі чотирьох стратегічних цілей.

Стратегічна ціль 1. Достатність фінансового ресурсу у замовників для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель просто та ефективно.

Стратегічна ціль 2. Відновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти, що дозволить використовувати новітні технологічні процеси, покращувати показники енергоефективності та дотримуватися вимог системи НАССР.

Стратегічна ціль 3. Забезпечення закладів освіти достатнім штатом кваліфікованих працівників, які якісно та безпечно організовують харчування і сприяють формуванню в учнів здорових харчових звичок.

Стратегічна ціль 4. Свідоме обрання українцями здорового харчування.

3. Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування

Стратегія реалізується протягом 2023-2027 років та забезпечується в межах компетенції управління гуманітарного розвитку виконавчого комітету Гірської сільської ради та закладів загальної середньої освіти Гірської громади.

Стратегія реалізується двома етапами:

перший етап – 2023-2024 роки;

другий етап – 2025-2027 роки.

На кожному етапі передбачається розроблення та виконання операційного плану реалізації Стратегії на відповідний період, що ґрунтується на підставі визначених стратегічних цілей, операційних цілей та завдань, та визначає у тому числі очікувані результати та індикатори виконання заходів.

Система моніторингу та оцінки результативності реалізації Стратегії передбачає щорічне звітування про виконання операційного плану та порівняння фактично отриманих значень індикаторів з їх прогнозованими значеннями.

4. Фінансове забезпечення

Реалізація Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Додаток 2

до розпорядження УГР Виконавчого комітету
Гірської сільської ради сільської ради від
20.02.2024 № 9/1-о

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН
заходів з реалізації Стратегії реформування
системи шкільного харчування на період до 2027 року в Гірській ТГ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
Стратегічна ціль 1. Достатність фінансового ресурсу у замовників для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель просто та ефективно		
Операційна ціль 1. Забезпечення достатнього фінансування для якісних закупівель		
1. Комунікація з представниками місцевого самоврядування щодо особливостей і вимог до забезпечення харчування в закладах освіти	створена робоча група, проводиться моніторинг щодо дотримання вимог НАССР та станом впровадження реформи харчування в закладах освіти громади	Проведені аналізи даних моніторингів, проведених робочою групою на нарадах 21.11.2023, 17.02.2024
	надання необхідної методичної та консультативної допомоги щодо особливостей і вимог до забезпечення харчування в закладах освіти	Проведені навчання з керівникам закладів освіти та відповідальними за харчування щодо вимог до організації харчування
	здійснення комунікації шляхом проведення вебінарів, опублікування статей на відповідну тематику на ресурсі “Інфобокс Prozorro”, інформаційних розсилок	Замовники володіють актуальною інформацією з питань щодо публічних закупівель
2. Установлення нижньої межі вартості харчування на одну дитину	аналіз показників вартості харчування в закладах освіти	отримано дані для прийняття ефективних управлінських рішень
	надання рекомендацій щодо встановлення нижньої межі вартості харчування на одну дитину	Рішення сесії Гірської сільської ради від 20 грудня 2023 року № 1327-41-VIII «Про затвердження вартості харчування у комунальних закладах освіти на 2023 рік»

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
3. Розгляд питання щодо можливості розширення переліку категорій дітей, що забезпечуються безоплатним харчуванням у закладах освіти	підготовка аналітичної довідки про можливості забезпечення безоплатним харчуванням у закладах освіти дітей пільгових категорій	Рішення сесії Гірської сільської ради від 20 грудня 2023 року № 1327-41-VIII «Про затвердження вартості харчування у комунальних закладах освіти на 2023 рік»
4. Сприяння залученню додаткових інвестицій, спрямованих на покращення харчування в закладах освіти	розроблення нормативно-правового акта, що дасть змогу залучити донорські кошти до місцевих бюджетів для організації харчування	
Операційна ціль 2. Зрозумілість і доступність процедури закупівель для замовників, а також механізмів впливу на постачальників харчових продуктів харчування		
5. Внесення змін до примірної тендерної документації та примірних договорів	актуалізація примірної тендерної документації на закупівлю послуг з організації харчування відповідно до норм законодавства	підвищено рівень конкурентності серед постачальників послуг з організації харчування та зменшено кількість скарг
	актуалізація методичних рекомендацій щодо особливостей проведення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти	Опрацьовано методичні рекомендації щодо особливостей проведення закупівель у сфері організації харчування
	оприлюднення на ресурсі “Інфобокс Prozorro” затвердженої Мінекономіки примірної тендерної документації	підвищено рівень обізнаності суб’єктів сфери публічних закупівель
6. Здійснення підвищення кваліфікації закупівельників	інформування суб’єктів сфери закупівель за допомогою наявних каналів комунікації щодо можливості проходження онлайн-курсу “Професійні закупівлі”	підвищено рівень знань суб’єктів сфери закупівель (осіб, відповідальних за закупівельний процес) та їх поінформованості про зміни в закупівельному законодавстві
	надання консультацій з питань закупівель у разі надходження запитів	підвищено рівень знань суб’єктів сфери закупівель (осіб, відповідальних за закупівельний процес) та їх поінформованості про зміни в закупівельному законодавстві
	участь у вебінарах, публікація статей на ресурсі “Інфобокс Prozorro”, здійснення розсилки та інших заходів	підвищено рівень кваліфікації закупівельників
Стратегічна ціль 2. Відновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти з використанням новітніх технологічних процесів, покращення показників енергоефективності та дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР)		

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
Операційна ціль 1. Завдяки відновленій та модернізованій мережі харчоблоків закладів освіти із застосуванням трьох технологічних моделей забезпечення учнів повноцінним, безпечним та різноманітним харчуванням (та інших груп населення за потреби та можливості)		
7. Визначення потреб закладів освіти, зокрема щодо модернізації харчоблоків, що дасть змогу передбачити пріоритетність проектів	проведення опитування в закладах освіти щодо проблемних питань і потреб в організації харчування	отримано дані для формування карти потреб в організації харчування в закладах освіти
	визначення попереднього переліку закладів освіти, що потребують відновлення та/або модернізації харчоблоків, в основі яких сучасний технологічний процес, що забезпечує дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (далі — система НАССР) та приготування якісної та безпечної їжі в асортименті	визначено потреби закладів освіти щодо модернізації харчоблоків для прийняття ефективних управлінських рішень
8. Забезпечення спрямування коштів державного, місцевих бюджетів і коштів, залучених від донорських організацій, на відновлення та розвиток освітньої інфраструктури	визначення пріоритетних проектів, спрямованих на розвиток освітньої інфраструктури, у межах передбачених видатків	виготовлена ПКД на капітальний ремонт харчоблоку в Ревненському ліцею (базова кухня)
9. Впровадження проектів з будівництва/ відновлення/ модернізації харчоблоків у закладах загальної середньої освіти, в основі яких лежить сучасний технологічний процес, що забезпечує дотримання норм на принципах системи НАССР, та приготування якісної та безпечної їжі в асортименті	урахування рекомендацій для комплексної модернізації та технологічного переоснащення харчоблоків під час розроблення проектної документації	створено умови для дотримання норм на принципах системи НАССР, покращення якості та безпечності харчування в закладах освіти
Операційна ціль 2. Спроможність закладів освіти впровадити та підтримувати дієву систему НАССР		
10. Визначення цільових груп для комунікації та сприяння проведенню спільної інформаційно-комунікаційної кампанії	визначення цільової аудиторії для проведення онлайн-курсу з розроблення, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи НАССР	Працівники харчоблоків та керівники 30 Гірської сільської ради успішно завершили онлайн-курс «Практичні аспекти виконання закладами освіти вимог харчового законодавства» на платформі Прометеус.
	участь в онлайн-курсах, які розміщені на освітніх платформах із розроблення, впровадження та	підвищено поінформованість відповідальних за організацію харчування в закладах освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
11. Забезпечення системності та регулярності підвищення кваліфікації, оновлення знань	застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи НАССР	осіб щодо впровадження, застосування та підтримання дієвості системи НАССР
	забезпечення проведення навчань у формі вебінарів щодо впровадження, застосування та підтримання дієвості системи НАССР	підвищено поінформованість відповідальних за організацію харчування в закладах освіти осіб щодо впровадження, застосування та підтримання дієвості системи НАССР, заняття проведені із залученням представників держпродспоживслужби
12. Створення умов для перевірки знань, зокрема з використанням тестування на онлайн-платформах	участь в онлайн-курсах щодо підтвердження слухачами здобутих знань та отримання сертифікатів	участь в онлайн-курсах засвідчено сертифікатами набуття професійних компетентностей
Операційна ціль 1. Забезпечення закладів освіти мотивованими та професійними медичними працівниками та працівниками харчоблоків		
13. Перегляд штатних нормативів щодо працівників, які забезпечують організацію харчування в закладах освіти (зокрема щодо сестер медичних з дієтичного харчування)	привести відповідно до Типових штатних нормативів закладів освіти (ЗДО, ЗЗСО) штат працівників, що забезпечують організацію харчування	проведена робота щодо приведення у відповідність чисельності працівників, що забезпечують організацію харчування, зокрема медичних сестер з дієтичного харчування
14. Забезпечення підготовки/підвищення кваліфікації кухарів через відповідні регіональні та/або місцеві програми	розроблення проєктів з підготовки/підвищення кваліфікації кухарів у рамках відповідних регіональних та/або місцевих програм	проведена відповідна інформаційна кампанія з метою доведення інформації до зацікавлених сторін
15. Підготовка кухарів за новими програмами в закладах професійної (професійно-технічної) освіти	надання рекомендацій кухарям закладів освіти щодо підвищення кваліфікації на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти	організовано підвищення кваліфікації кухарів закладів освіти на базі Бориспільського професійного ліцею (всі працівники пройшли курс)
16. Інформування про переваги співпраці органів місцевого самоврядування із закладами професійної (професійно-технічної) освіти з питань перепідготовки кухарів	висвітлення успішної практики співпраці органів місцевого самоврядування із закладами професійної (професійно-технічної) освіти з питань перепідготовки кухарів	покращено якість підвищення кваліфікації кухарів
Операційна ціль 2. Набуття педагогічними працівниками та керівниками закладів освіти, науково-педагогічними працівниками інститутів післядипломної освіти відповідних компетентностей і сприяння формуванню навичок здорового харчування учнів та їх батьків		
Операційна ціль 3. Ефективне впровадження органами місцевого самоврядування реформи системи шкільного харчування		

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
17. Забезпечення надання консультацій і роз'яснень щодо впровадження реформи системи шкільного харчування посадовим особам місцевого самоврядування та депутатам місцевих рад	сприяння залученню інститутів громадянського суспільства та міжнародних організацій для проведення вебінарів, семінарів та інших заходів	підвищено ефективність впровадження реформи шкільного харчування
Стратегічна ціль 4. Свідоме обрання українцями здорового харчування		
Операційна ціль 1. Повноцінне, збалансоване харчування учнів у закладах освіти, яке відповідає затвердженим нормам		
18. Затвердження примірних чотиритижневих сезонних меню для закладів освіти	розроблення примірного чотиритижневого сезонного меню	Створено спільну робочу групу з представників закладів освіти для обговорення проблемних питань при складанні сезонних меню
19. Розширення переліку страв і технологічних карток (рецептури) для харчування в закладах освіти	використання збірників технологічних карток для харчування у закладах освіти	урізноманітнено харчування в закладах освіти, що відповідає нормам
20. Забезпечення організації харчування в закладах освіти органами місцевого самоврядування	забезпечення організації харчування в закладах освіти відповідно до вимог законодавства	забезпечено комфортне та безпечне освітнє середовище, зокрема забезпечено державні гарантії щодо безоплатного харчування категорій осіб, визначених законодавством
Операційна ціль 2. Сприяння свідомому вибору здорового харчування через освіту		
21. Підготовка та поширення дидактичних та освітніх матеріалів про принципи здорового харчування та збереження фізичного здоров'я	поширення серед вчителів 1-4 класів та вихователів закладів дошкільної освіти освітнього курсу з основ здорового харчування	забезпечено готовність педагогічних працівників до надання якісних освітніх послуг у процесі забезпечення здоров'язбережувального компоненту навчання
	розроблення, виготовлення і поширення застосування інтерактивних матеріалів для роботи з учнями підліткового віку (вікторини, конкурси, квести, зокрема на тему зменшення споживання солі і цукру)	В закладах освіти Гірської сільської ради регулярно проводяться заходи з учнями та батьками щодо профілактики ожиріння, пропагування здорового харчування.
22. Підготовка та поширення матеріалів про вплив здорового харчування на покращення психологічного стану	розповсюдження мультимедійних матеріалів про вплив здорового харчування	Організовується для дітей перегляд презентацій, короткометражних роликів, які популяризують здорове харчування та необхідні для здорового життя

Найменування завдання	Найменування заходу	Відмітка про виконання
23. Формування в освітньому середовищі інформаційного поля для розуміння навичок здорового харчування та збереження здоров'я шляхом застосування нових форм передачі знань (навчальні візити, майстер-класи, дегустації тощо)	здійснення інтерактивних заходів щодо формування здорових харчових звичок для дітей шкільного віку	З учнями закладів освіти проводяться години спілкування, різні бесіди, вікторини щодо формування здорових харчових звичок.